

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 179 (XXIII) — Nr. 261

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 13 aprilie 2011

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 119 din 1 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 277 și art. 278 ¹ alin. 2 din Codul de procedură penală.....	2–3
Decizia nr. 121 din 1 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întâzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale	4–5
Decizia nr. 125 din 1 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin. 8 lit. c) și alin. 9 și 10 din Codul de procedură penală	5–7
Decizia nr. 164 din 8 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor, ale art. 305 din Codul de procedură civilă și ale art. 4 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004	7–10
Decizia nr. 168 din 8 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) lit. a), p) și r) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004	10–12
Decizia nr. 214 din 15 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1114 din Codul civil și art. 589 din Codul de procedură civilă	12–14
Decizia nr. 242 din 17 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin. 7 și 10 din Codul de procedură penală	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 119

din 1 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 277 și art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 277 și art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Marian Roman în Dosarul nr. 731/283/2009 și de Pervez Akhtar, Shamim Aziz, Jabran Akhtar și Juned Akhtar în Dosarul nr. 1.205/210/2009, dosare ale Tribunalului Arad — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.400D/2010 și nr. 1.401D/2010 au obiect identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.401D/2010 la Dosarul nr. 1.400D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 277 din Codul de procedură penală, respectiv de admitere a excepției de neconstituționalitate în ceea ce privește dispozițiile art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, întrucât acestea din urmă nu prezintă cerințele de claritate și coerență necesare și, astfel, contravin liberului acces la justiție consacrat de art. 21 din Constituție și dreptului la un tribunal ca și componentă a dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 30 martie și 27 aprilie 2010, pronunțate în dosarele nr. 1.205/210/2009 și nr. 731/283/2009, **Tribunalul Arad — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 277 și ale art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Pervez Akhtar, Shamim Aziz, Jabran Akhtar și Juned Akhtar, respectiv de Marian Roman, cu ocazia soluționării recursurilor împotriva unor sentințe penale prin care au fost respinse plângerile împotriva unor rezoluții de neîncepere a urmăririi penale ca tardiv introduse.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile de lege criticate încalcă egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, dreptul de petiționare, condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și dispozițiile constituționale privind înfăptuirea justiției și folosirea căilor de atac, întrucât, în cazul în care procurorul ierarhic superior nu soluționează plângerea în termen de 20 de zile, persoana vătămată este ținută, sub sancțiunea decăderii, să se adreseze instanței în termen de 20 de zile de la expirarea termenului inițial de soluționare a plângerii de către procurorul ierarhic superior. Persoana vătămată este, astfel, sancționată pentru culpa procurorului ierarhic superior, în condițiile în care textele de lege criticate nu prevăd nicio sancțiune pentru acesta din urmă. Mai mult, autorii excepției Pervez Akhtar, Shamim Aziz, Jabran Akhtar și Juned Akhtar arată că, în situațiile în care plângerea trebuie soluționată de un procuror de la un alt parchet decât cel care a emis soluția, informațiile, explicațiile și clarificările necesare procurorului ierarhic superior ajung la acesta de cele mai multe ori după expirarea termenului de 20 de zile prevăzut de art. 277 din Codul de procedură penală și chiar după expirarea termenului de 20 de zile stabilit de art. 278¹ alin. 2 din același cod, ceea ce creează o discriminare între părțile ale căror plângeri sunt soluționate de către un procuror din cadrul aceluiași parchet ca și procurorul emitent al actului de netrimiteră în judecată atacat și părțile ale căror plângeri sunt soluționate de către un procuror din cadrul unui alt parchet. Astfel, partea vătămată este nevoită să renunțe la soluționarea plângerii de către procurorul ierarhic superior și să introducă plângere la instanță, fiind privată de o cale de atac stabilită de lege, și anume aceea a plângerii la procurorul ierarhic superior.

Tribunalul Arad — Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prevederile de lege criticate nu aduc nicio atingere dispozițiilor din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate de autorii excepției.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 277 și art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, acestea din urmă fiind modificate prin Legea nr. 356/2006 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 277: „*Procurorul este obligat să rezolve plângerea în termen de cel mult 20 de zile de la primire și să comunice de îndată persoanei care a făcut plângerea modul în care a fost rezolvată.*”;

— Art. 278¹ alin. 2: „*În cazul în care prim-procurorul parchetului sau, după caz, procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori procurorul ierarhic superior nu a soluționat plângerea în termenul prevăzut în art. 277, termenul prevăzut în alin. 1 curge de la data expirării termenului inițial de 20 de zile.*”

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 24 referitoare la dreptul la apărare, ale art. 51 privind dreptul de petiționare, ale art. 53 referitoare la condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 124 privind înfiptuirea justiției și ale art. 129 referitoare la folosirea căilor de atac, precum și a prevederilor art. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prevederi referitoare la obligația statelor contractante de a respecta drepturile și libertățile garantate de Convenție, și ale art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din aceeași convenție.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 277 și art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Marian Roman în Dosarul nr. 731/283/2009 și de Pervez Akhtar, Shamim Aziz, Jabran Akhtar și Juned Akhtar în Dosarul nr. 1.205/210/2009, ambele dosare ale Tribunalului Arad — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 1 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 277 și art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional prin raportare la aceleași prevederi din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate și în prezenta cauză, și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 825 din 8 iulie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 5 august 2008, Decizia nr. 1.223 din 18 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 893 din 30 decembrie 2008, și Decizia nr. 497 din 7 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 311 din 12 mai 2009, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a textelor de lege atacate. Cu acele prilejuri, Curtea a reținut, pe de o parte, că dispozițiile de lege criticate reprezintă o concretizare a normelor constituționale ce consacra liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, fiind instituite tocmai în vederea respectării exigenței termenului rezonabil, impusă de art. 21 alin. (3) din Constituție, iar pe de altă parte, că acestea se aplică fără privilegii ori discriminări tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei legale criticate, în concordanță cu prevederile constituționale ale art. 16.

Eventualele abuzuri ale organelor de urmărire penală sau întârzierile în soluționarea plângerilor adresate acestora, la care face referire în motivare autorul excepției și care constituie, în realitate, cauza nemulțumirii acestuia, nu constituie motive de neconstituționalitate a textului de lege criticat și, prin urmare, nu pot fi cenzurate de instanța de contencios constituțional.

Dispozițiile art. 51 din Legea fundamentală și ale art. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu sunt incidente în cauza de față.

Referitor la pretinsa încălcare a art. 53 din Constituție, aceste prevederi sunt aplicabile numai în ipoteza în care există o restrângere a exercitării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, restrângere care nu poate fi însă reținută.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 121

din 1 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Free Sensation” — S.R.L. din Otopeni în Dosarul nr. 2.067/94/2010 al Judecătoriei Buftea.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, cu referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 19 aprilie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 2.067/94/2010, **Judecătoria Buftea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Free Sensation” — S.R.L. din Otopeni, într-o cauză civilă având ca obiect emiterea unei somații de plată.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 reglementează o procedură specială a unei cereri având ca obiect pretenții, alta decât procedura reglementată de Codul de procedură civilă, și astfel procedura dreptului comun, reglementată printr-o lege organică, a fost modificată de o ordonanță de urgență. De asemenea, autorul este nemulțumit de faptul că prin prevederile art. 13 din actul menționat se înlocuiește calea de atac prevăzută de Codul de procedură civilă, respectiv apelul sau recursul, cu o „așa numită cerere în anulare”.

Judecătoria Buftea opinează în sensul că excepția este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 738 din 31 octombrie 2007.

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că actul normativ criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, asupra dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, s-a mai pronunțat prin raportare la critici asemănătoare, constatând că sunt constituționale. În acest sens sunt, spre exemplu, Decizia nr. 702 din 25 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 22 iunie 2010, Decizia nr. 1.490 din 10 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 19 ianuarie 2010, Decizia nr. 582 din 14 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 426 din 23 iunie 2009.

Astfel, Curtea a constatat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 a fost adoptată pentru a stabili măsuri pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată asumate prin contracte comerciale și pentru stabilirea unei proceduri simplificate de soluționare a acțiunilor în justiție având ca obiect asemenea obligații. Or, potrivit art. 126 din Constituție, competența instanțelor de judecată și procedura în fața acestora se stabilesc prin lege, precum ordonanța criticată.

De principiu, Curtea a statuat că, în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (3) și ale art. 129 din Constituție, accesul la justiție nu presupune și accesul la toate mijloacele procedurale prin care se îndeplinește justiția, iar instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, deci și reglementarea căilor ordinare sau extraordinare de atac, este de competența exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Astfel, accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac.

De altfel, în mod evident, procedura ce face obiectul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2007 se desfășoară

Într-un cadru procesual menit să asigure toate garanțiile ce caracterizează un proces echitabil, iar debitorul are la îndemână suficiente mijloace procedurale pentru a-și apăra interesele.

De asemenea, Curtea a constatat că specificul domeniului supus reglementării a impus adoptarea unor soluții diferite față de cele din dreptul comun, una dintre acestea constituind-o consacrarea cererii în anulare, care reprezintă, evident, o cale de atac împotriva ordonanței. Împrejurarea că legiuitorul a instituit o cale de atac cu o fizionomie juridică diferită de aceea a căilor de atac de drept comun nu relevă niciun aspect de neconstituționalitate, fiind în deplină concordanță cu prevederile art. 129 din Constituție, într-adevăr, în măsura în care textul constituțional de referință folosește termenul generic de «căi de atac», fără a le identifica și a le caracteriza, respectiv fără a se referi *in terminis* la apel și recurs, ipoteză în care respectarea acestor date de identificare ar fi fost convertită într-un criteriu de constituționalitate, legiuitorul ordinar este deplin îndreptățit ca în considerarea anumitor particularități să opteze pentru o cale de atac cu o identitate proprie, alta decât a celei de drept comun.

O asemenea concluzie rezultă, de altfel, din chiar formula redacțională adoptată de legiuitorul constituțional, potrivit căreia

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Free Sensation” — S.R.L. din Otopeni în Dosarul nr. 2.067/94/2010 al Judecătorei Buftea.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 1 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ionița Cochințu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 125

din 1 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) și alin. 9 și 10 din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

stabilirea regimului juridic al căilor de atac este de competența exclusivă a legiuitorului ordinar, care, potrivit atribuțiilor prevăzute de art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilește competența și procedura de judecată, evident cu condiția ca nicio normă de procedură să nu contravină vreunei dispoziții constituționale.

Pe de altă parte, Curtea constată că reglementarea acestei căi de atac constituie expresia aplicării în plan legislativ a garanției constituționale privind dreptul la un proces echitabil. Astfel, în condițiile în care creditorul, în cazul în care i s-a respins cererea, are posibilitatea de a formula, potrivit dreptului comun, o acțiune în pretenții prin care își poate valorifica dreptul, în virtutea egalității de arme care guvernează procesul civil, apare ca justă și echitabilă și punerea la dispoziția debitorului a cererii în anulare a ordonanței de plată.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât considerentele, cât și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8, 9 și 10 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Viorel Dărău în Dosarul nr. 13.807/55/2009 al Judecătorei Arad — Secția penală și de Nicușor Ghibirdic în Dosarul nr. 4.608/231/2009 al Judecătorei Focșani.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.583D/2010 și nr. 2.356D/2010, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 2.356D/2010 la Dosarul nr. 1.583D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 5 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 13.807/55/2009, **Judecătoria Arad — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) și alin. 10 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Viorel Dărau cu ocazia soluționării unei cauze penale, în urma admiterii unei plângeri formulate în temeiul art. 278¹ din Codul de procedură penală.

Prin Decizia penală nr. 185 din 10 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 1.444/91/2010, admitând recursul împotriva Încheierii din 21 aprilie 2010 a Judecătoriei Focșani, **Tribunalul Vrancea — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8, 9 și 10 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Nicușor Ghibirdic în Dosarul nr. 4.608/231/2009 al Judecătoriei Focșani, cu ocazia soluționării unei cauze penale, în urma admiterii unei plângeri formulate în temeiul art. 278¹ din Codul de procedură penală.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile art. 278¹ alin. 8 lit. c) și alin. 9 și 10 din Codul de procedură penală încalcă egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și dispozițiile constituționale referitoare la înfăptuirea justiției și la folosirea căilor de atac, întrucât, pe de o parte, prin admiterea plângerii, instanța se antepronunță, fiind inadmisibil ca tot aceasta să soluționeze ulterior și fondul cauzei, iar pe de altă parte, încheierea pronunțată în temeiul art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală nu este supusă niciunei căi de atac. Totodată, arată că rechizitoriul este înlocuit cu plângerea petentului, care exercită atribuții de acuzare specifice Ministerului Public, ceea ce creează discriminare între inculpații trimiși în judecată prin rechizitoriul întocmit de procurorul competent și cei trimiși în judecată prin plângerea persoanei vătămate, făptuitorul devenind inculpat fără a beneficia de drepturile recunoscute de lege învinuitului.

Judecătoria Arad — Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Tribunalul Vrancea — Secția penală nu și-a exprimat opinia asupra temeiniciei excepției de neconstituționalitate.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege

criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Potrivit Deciziei penale nr. 185 din 10 mai 2010 a Tribunalului Vrancea — Secția penală, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 278¹ alin. 8, 9 și 10 din Codul de procedură penală. Din notele scrise ale autorului excepției Nicușor Ghibirdic, depuse în motivarea criticii, reiese însă că aceasta privește doar dispozițiile alin. 8 lit. c) și alin. 9 și 10 ale art. 278¹ din Codul de procedură penală. Prin urmare, având în vedere și Încheierea de sesizare din 5 mai 2010 a Judecătoriei Arad — Secția penală, Curtea se va pronunța numai asupra prevederilor alin. 8 lit. c) și alin. 9 și 10 ale art. 278¹ din Codul de procedură penală. Textele alin. 8 lit. c) și alin. 9 au cuprinsul dat prin Legea nr. 356/2006 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006, iar alin. 10 a fost modificat, ulterior sesizării Curții, prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010, cu păstrarea, însă, a soluției legislative atacate.

Dispozițiile de lege criticate au, în prezent, următorul cuprins: *„Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții: [...] c) admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și, când probele existente la dosar sunt suficiente, reține cauza spre judecare, în complet legal constituit, dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac aplicându-se în mod corespunzător.*

În cazul prevăzut în alin. 8 lit. c), actul de sesizare a instanței îl constituie plângerea persoanei la care se referă alin. 1.

Hotărârea judecătorului pronunțată potrivit alin. 8 este definitivă.”

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție, ale art. 24 privind dreptul la apărare, ale art. 53 referitoare la condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 124 privind înfăptuirea justiției și ale art. 129 referitoare la folosirea căilor de atac, precum și ale art. 11 privind raportul dintre dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 referitoare la preeminența tratatelor internaționale privind drepturile omului asupra legilor interne raportate la prevederile art. 6 referitoare la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 278¹ alin. 8 lit. c) și alin. 9 și 10 din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional, prin raportare la aceleași dispoziții din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate și în prezenta cauză, și cu motivări similare.

Astfel, prin Decizia nr. 13 din 10 ianuarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 134 din 13 februarie 2006, prin care a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 9 și 10 din Codul de procedură penală, Curtea a statuat că, în situația admiterii plângerii cu reținerea cauzei spre judecare, dispozițiile privind judecarea în primă instanță și căile de atac se aplică în mod corespunzător și, prin urmare, nu este restrâns în niciun fel dreptul părții de a se adresa instanței, de a formula apărări și de a se prevala de toate garanțiile ce caracterizează un proces

echitabil. Mai mult, după pronunțarea unei hotărâri de către instanța de fond, se pot exercita căile de atac prevăzute de lege, partea având posibilitatea să își exercite neîngrădită dreptul de acces liber la justiție. De asemenea, faptul că, în conformitate cu dispozițiile alin. 9 al art. 278¹ din Codul de procedură penală, în situația admiterii plângerii cu reținerea cauzei spre judecare, actul de sesizare al instanței îl constituie plângerea persoanei, iar nu rechizitoriul procurorului, este determinat de specificul acestei căi de atac, care vizează chiar actele procurorului de netrimite în judecată.

Totodată, prin Decizia nr. 864 din 9 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 20 noiembrie 2007, Curtea, respingând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) și alin. 9 din Codul de procedură penală, a reținut că *procedura* prezentării materialului de urmărire penală este specifică primei faze a procesului penal, care, spre deosebire de faza a doua, este nepublică. Acest argument are drept urmare instituirea obligației procurorului de a chema învinuitul sau inculpatul în cel mai important moment al urmăririi penale — trimiterea în judecată — și își găsește rațiunea tocmai în asigurarea posibilității învinuitului sau inculpatului de a fi asistat de un apărător și de a dispune de timpul necesar pentru a-și pregăti apărarea. Prevederile legale criticate nu opresc persoana interesată de a lua cunoștință de întreg materialul probator existent la dosar și de a formula cereri noi în cadrul noii faze procesuale, căreia i se aplică dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac prevăzute de lege.

Prin aceeași Decizie nr. 864/2007, Curtea a mai reținut că eventualele probleme practice care s-ar fi ivit cu privire la modul

de aplicare și interpretare a dispozițiilor contestate de autor au fost dezlegate de Înalta Curte de Casație și Justiție, care, prin Decizia nr. XV din 22 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 13 iunie 2006, a admis recursul în interesul legii și a stabilit că, în aplicarea dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, judecătorul care, prin încheiere, admite plângerea, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și reține cauza spre judecare, apreciind că probele existente la dosar sunt suficiente pentru judecarea cauzei, devine incompatibil să soluționeze fondul acesteia. Așa fiind, nu se poate susține că prevederile legale criticate contravin principiului dreptului oricărei persoane la un proces echitabil, instituit prin art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, la care România este parte.

În același sens sunt și Decizia nr. 599 din 20 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 10 iulie 2008, și Decizia nr. 457 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 18 mai 2010.

Referitor la pretinsa încălcare a art. 53 din Constituție, aceste prevederi sunt aplicabile numai în ipoteza în care există o restrângere a exercitării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, restrângere care, astfel cum s-a arătat anterior, nu poate fi reținută.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) și alin. 9 și 10 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Viorel Dărău în Dosarul nr. 13.807/55/2009 al Judecătoriei Arad — Secția penală și de Nicușor Ghibirdic în Dosarul nr. 4.608/231/2009 al Judecătoriei Focșani.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 1 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 164

din 8 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor, ale art. 305 din Codul de procedură civilă și ale art. 4 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004

Augustin Zegrean — președinte
Aspazia Cojocaru — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Mircea Ștefan Minea — judecător
Iulia Antoanella Motoc — judecător

Ion Predescu — judecător
Puskás Valentin Zoltán — judecător
Tudorel Toader — judecător
Ioana Marilena Chiorean — magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor, ale art. 305 din Codul de procedură civilă și ale art. 4 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Societatea Comercială „Pașca” — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 3.535/30/2009 al Curții de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cererii depuse la dosar de administratorul Societății Comerciale „Pașca” — S.R.L., prin care acesta solicită acordarea unui nou termen de judecată, în vederea angajării unui apărător.

Reprezentantul Ministerului Public arată că se opune cererii de amânare.

Curtea, deliberând, în temeiul art. 14 din Legea nr. 47/1992, coroborat cu art. 156 alin. 1 din Codul de procedură civilă, respinge cererea de acordare a unui termen de judecată și constată cauza în stare de judecată.

Președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 27 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 3.535/30/2009, **Curtea de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor, ale art. 305 din Codul de procedură civilă și ale art. 4 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de recurenta Societatea Comercială „Pașca” — S.R.L. din Timișoara într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect soluționarea unei excepții de nelegalitate a unui act administrativ.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 este neconstituțional în măsura în care permite luarea unor măsuri ca acelea dispuse de către instanță împotriva sa, și anume suspendarea activității fără a fi reglementată o procedură de control judecătorească al actelor prin care se dispun asemenea măsuri, fiind astfel împiedicat accesul liber la justiție. Se precizează faptul că nu se solicită Curții Constituționale a legifera, ci a înlătura dispoziții legale în baza cărora se pot dispune măsuri care nu pot fi apoi contestate pe fond în fața instanțelor de judecată.

Autorul excepției mai arată că dispozițiile art. 305 din Codul de procedură civilă și ale art. 4 alin. (3) din Legea nr. 544/2004 sunt neconstituționale, deoarece primul text nu permite administrarea oricăror mijloace de probă, deși are de-a face cu un recurs nelimitat la motivele de nelegalitate proprii recursului când s-a exercitat calea de atac a apelului. Or, în condițiile în care litigiile de aceeași natură și importanță sunt judecate de

instanțe diferite și în grade diferite de jurisdicție doar pentru faptul că obiectul litigiului are o natură diferită, se creează discriminări, deoarece, dacă litigiile sunt de același tip, toți cetățenii trebuie să beneficieze de judecata făcută de aceeași instanță și să aibă la dispoziție aceleași căi de atac.

Curtea de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, neimpunând nicio interdicție în ceea ce privește atacarea, pe calea contenciosului administrativ, a actelor emise de o astfel de autoritate. Modalitatea de exercitare a căii de atac împotriva unor astfel de acte se apreciază în funcție de dispozițiile speciale, precum și de prevederile Legii nr. 544/2004.

În ceea ce privește calea de atac a recursului din materia excepției de nelegalitate, reglementarea acesteia nu este de natură să creeze discriminări, deoarece recursul este prevăzut pentru toate litigiile care au ca obiect excepția de nelegalitate a unui act administrativ, nefiind limitat la o anumită categorie de persoane.

De asemenea, nici art. 305 din Codul de procedură civilă nu este neconstituțional, deoarece procedura vizată de acest text se aplică pentru toate subiectele de drept vizate, fără niciun fel de discriminare.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, deoarece acestea instituie măsuri privind cazurile în care autoritatea desemnată pentru controlul alimentelor constată nerespectarea prevederilor actelor normative în vigoare și este abilitată să ia măsuri cu privire la aspectele constatate, fără a încălca principiul egalității și al nediscriminării, al liberului acces la justiție, respectiv dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

Cât privește critica de neconstituționalitate a art. 305 din Codul de procedură civilă și a art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, apreciază că nici aceasta nu poate fi primită, deoarece instituirea unor reguli speciale de procedură, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, nu este contrară dreptului la apărare, atât timp cât ele asigură egalitatea juridică a părților. Atât în sistemul nostru procesual, cât și în alte țări, legea poate exclude folosirea unor căi de atac sau poate limita utilizarea anumitor instrumente procesuale aflate la îndemâna părților, cum sunt probele, fără ca prin aceasta să se încalce litera sau spiritul Constituției (Decizia nr. 476/2010). Totodată, dispozițiile de lege criticate nu împiedică părțile interesate de a apela la instanțele judecătorești și de a se prevala de toate garanțiile procesuale care condiționează într-o societate democratică procesul echitabil. Potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, soluția instanței de contencios administrativ este supusă recursului, care se declară în termen de 5 zile de la comunicare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la

prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 5 martie 2008, ale art. 305 din Codul de procedură civilă și ale art. 4 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 5 din Legea nr. 262/2007 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 30 iulie 2007.

Dispozițiile de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001: *„Autoritatea desemnată pentru controlul alimentelor, în toate cazurile în care constată nerespectarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență sau ale altor acte normative în vigoare, este împuternicită:*

a) să interzică funcționarea unităților care produc, prelucrează, depozitează, transportă sau comercializează alimente, precum și folosirea unor materii prime, aditivi, adjuvanți, materiale de ambalare, echipamente, ustensile, utilaje și substanțe de decontaminare;

b) să declare alimentele ca fiind improprii consumului sau necorespunzătoare din punct de vedere calitativ, să limiteze sau să interzică utilizarea și comercializarea acestora, să le dirijeze pentru consum condiționat pentru utilizarea sau comercializarea în alte scopuri și să ordone distrugerea lor în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

c) să retragă autorizația de funcționare a unităților producătoare și de comercializare a alimentelor;

d) să sesizeze organele de cercetare penală în cazul în care faptele constatate pot constitui infracțiuni;

e) să interzică temporar comercializarea loturilor de alimente suspecte sub aspect calitativ. Deținătorul alimentelor interzise temporar de la comercializare trebuie să asigure condiții de păstrare și de conservare adecvate până la clarificarea situației acestora.”;

— Art. 305 din Codul de procedură civilă: *„În instanța de recurs nu se pot produce probe noi, cu excepția înscrisurilor, care pot fi depuse până la închiderea dezbaterilor.”;*

— Art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004: *„Soluția instanței de contencios administrativ este supusă recursului, care se declară în termen de 5 zile de la comunicare și se judecă de urgență și cu precădere.”*

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 4 alin. (2) privind egalitatea între cetățeni, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și ale art. 124 alin. (2) privind unicitatea, imparțialitatea și egalitatea pentru toți a justiției.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Cu privire la critica potrivit căreia dispozițiile art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 sunt neconstituționale, deoarece nu există o procedură de control judecătoresc al actelor autorității desemnate pentru controlul alimentelor prin care se dispun măsurile reglementate de aceste dispoziții, fiind astfel împiedicat accesul liber la justiție, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, deoarece, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Totodată, potrivit art. 4 alin. (1) din aceeași lege, legalitatea unui act administrativ unilateral cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate, de către instanța de contencios administrativ competentă. În cazul ridicării unei excepții de nelegalitate a actului administrativ, instanța de contencios administrativ se pronunță, după procedură de urgență, cu citarea părților și a emitentului, iar soluția instanței de contencios administrativ este supusă recursului, care se declară în termen de 5 zile de la comunicare și se judecă de urgență și cu precădere.

Or, în aceste condiții, Curtea constată că nu se poate susține că nu există un control judecătoresc al actelor administrative emise în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2001, astfel încât criticile de neconstituționalitate a art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 și art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 sunt neîntemeiate.

Referitor la dispozițiile art. 305 din Codul de procedură civilă, Curtea s-a mai pronunțat în numeroase cauze, constatând constituționalitatea acestora, sub aspectul unor critici similare cu cele invocate în prezenta cauză. De exemplu, prin Decizia nr. 130 din 3 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 28 aprilie 2009, Curtea a statuat că reglementarea condițiilor și a procedurii de exercitare a căilor de atac reprezintă prerogativa exclusivă a legiuitorului, în conformitate cu art. 126 din Constituție, și nu încalcă drepturile fundamentale ale justițiabililor. Instituirea unor reguli speciale de procedură, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, nu este contrară dreptului la apărare, atât timp cât ele asigură egalitatea juridică a părților. Atât în sistemul nostru procesual, cât și în alte țări, legea poate exclude folosirea unor căi de atac sau poate limita utilizarea anumitor instrumente procesuale aflate la îndemâna părților, cum sunt probele, fără ca prin aceasta să se încalce litera sau spiritul Legii fundamentale.

Soluția pronunțată cu acel prilej și argumentele pe care aceasta s-a bazat își mențin valabilitatea și în cauza de față, neintervenind elemente de noutate care să justifice reconsiderarea acestei jurisprudențe.

Mai mult, Curtea observă că, prin art. I pct. 31 din Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010, a fost introdus alin. 31 la art. 315 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, *„În cazul rejudecării după casare, cu reținere sau cu trimitere, sunt admisibile orice probe prevăzute de lege”*.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor, ale art. 305 din Codul de procedură civilă și ale art. 4 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Societatea Comercială „Pașca” — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 3.535/30/2009 al Curții de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 168

din 8 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) lit. a), p) și r) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) lit. a), p) și r) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Consiliul General al Municipiului București în Dosarul nr. 4651.01/3/CA/2008 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 22 iunie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 4651.01/3/CA/2008, **Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) lit. a), p) și r) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de pârâul Consiliul General al Municipiului București într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect anularea unui act administrativ.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textele de lege criticate sunt neconstituționale, întrucât stabilesc dreptul oricărei persoane care „se consideră” vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, să se adreseze instanței de contencios administrativ, drept ce contravine dispozițiilor art. 52 alin. (1) din Constituție, care prevăd că, pentru introducerea unei acțiuni în contencios administrativ, persoana vătămată trebuie „să demonstreze” încălcarea de către o autoritate publică a unui drept al său sau a unui interes legitim. Dispozițiile art. 52 alin. (1) din Constituție au rezervat acțiunea în contencios administrativ numai persoanei vătămate într-un drept al său, iar vătămarea unui interes legitim public reprezintă o atingere adusă unei colectivități, iar nu unei persoane determinate. De altfel, în acest sens sunt invocate și prevederile art. 21 alin. (1) din Constituție, care garantează dreptul oricărei persoane de a-și apăra drepturile, interesele și libertățile sale legitime.

Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal consideră că prevederile de lege criticate nu contravin dispozițiilor constituționale.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, deoarece acestea instituie posibilitatea oricărei persoane vătămate într-un drept al său ori într-un interes legitim de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termen legal a unei cereri, de recunoaștere a dreptului pretins sau interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată, interesul legitim putând fi atât privat, cât și public. Potrivit art. 52 alin. (2) din Constituție, condițiile și limitele exercitării dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică se stabilesc prin lege organică, iar Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, lege organică în materie, preia la art. 1 alin. (1) dispozițiile constituționale. Prin urmare, criticile sunt neîntemeiate.

Totodată, apreciază că definirea de către legiuitor a noțiunilor „persoană vătămată”, „interes legitim privat” și „interes legitim public” nu este de natură să încalce dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale potrivit căreia aceasta nu se poate substitui legiuitorului în adăugarea unor noi prevederi de lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) lit. a), p) și r) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 262/2007 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 30 iulie 2007.

Textele de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 1 (Subiectele de sesizare a instanței):

„(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.”;

— Art. 2 (Semnificația unor termeni):

„(1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *persoană vătămată* — orice persoană titulară a unui drept ori a unui interes legitim, vătămată de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate și grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică,

titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum și organisme sociale care invocă vătămarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor și intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate; [...]

p) *interes legitim privat* — posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurată;

r) *interes legitim public* — interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice.”;

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (1) privind accesul liber la justiție și ale art. 52 alin. (1) privind dreptul persoanei vătămate într-un drept al său ori într-un interes legitim de o autoritate publică.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Art. 52 alin. (1) din Constituție consacră dreptul fundamental al celui vătămat într-un drept al său ori într-un interes legitim de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, de a obține recunoașterea dreptului pretins ori a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei, drept ce reprezintă o garanție a apărării cetățenilor față de abuzurile autorităților publice și a accesului liber la justiție. Totodată, această normă din Legea fundamentală reprezintă baza constituțională a contenciosului administrativ, reglementat prin Legea nr. 554/2004.

Curtea constată că prevederile art. 1 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ reiterează dispozițiile constituționale menționate, astfel încât critica de neconstituționalitate a acestora este neîntemeiată.

Totodată, prevederile art. 2 alin. (1) lit. a), p) și r) din Legea contenciosului administrativ definesc noțiunile de „*persoană vătămată*”, „*interes legitim privat*” și „*interes legitim public*”, fiind în deplină concordanță cu dispozițiile art. 52 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora condițiile și limitele exercitării dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică se stabilesc prin lege organică. Or, Legea nr. 554/2004 — lege organică ce reglementează materia contenciosului administrativ — stabilește și definește condițiile în care se poate exercita dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

În final, Curtea observă că și celelalte susțineri ale autorului excepției de neconstituționalitate sunt neîntemeiate, deoarece instanța de contencios administrativ, soluționând litigiul, va putea, după caz, să admită acțiunea și să anuleze, în tot sau în parte, actul administrativ, să oblige autoritatea publică să emită un act administrativ, să elibereze un alt înscris ori să efectueze o anumită operațiune administrativă sau să respingă acțiunea în contencios administrativ.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) lit. a), p) și r) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Consiliul General al Municipiului București în Dosarul nr. 4651.01/3/CA/2008 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 214

din 15 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1114 din Codul civil și art. 589 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1114 din Codul civil și art. 589 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Agroindustriale” — S.A. din Craiova în Dosarul nr. 14.055/63/2009 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și supune analizei plenului Curții Constituționale adresa transmisă de Tribunalul Dolj — Secția civilă, la care a fost anexată o copie a încheierii de ședință pronunțate în data de 3 februarie 2011 în Camera de Consiliu, prin care această instanță a rectificat, din oficiu, încheierea de sesizare a instanței de contencios constituțional, pronunțată în data de 5 februarie 2010.

Astfel, arată că, dintr-o eroare materială, în considerentele și dispozitivul acestei încheieri s-a menționat că „instanța urmează a încuviința cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1114 și art. 1115 din Codul civil, precum și a art. 589 din Codul de procedură civilă”, în loc de „instanța urmează a încuviința cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1114 din Codul civil și art. 589 din Codul de procedură civilă”, așa cum era corect. Așa fiind, Tribunalul Dolj — Secția civilă

învederează Curții Constituționale că, în realitate, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1114 din Codul civil și art. 589 din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul Ministerului Public solicită Curții Constituționale să ia în considerare această rectificare și să se examineze excepția de neconstituționalitate așa cum, în mod corect, a fost invocată în fața instanței de judecată.

Curtea, luând act de cele expuse, consideră cauza în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 februarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 14.055/63/2009, **Tribunalul Dolj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor „art. 1114 și art. 1115 din Codul civil, precum și a art. 589 din Codul de procedură civilă”**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Agroindustriale” — S.A. din Craiova într-o cauză civilă având ca obiect validarea ofertei reale de plată.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile art. 1114 din Codul civil restrâng posibilitatea instituției ofertei reale urmate de consemnațiune doar la obligații care au ca obiect o sumă de bani, indiferent de buna sau reaua-credință a creditorului. Se arată că „prin acest text de lege este lezat dreptul de proprietate al persoanei fizice sau juridice al cărei consimțământ este substituit prin procedură de către debitoare, cu concursul executorului judecătoresc și al instanței de judecată”. Așa fiind, apreciază că procedura reglementată de art. 1114 din Codul civil poate avea drept consecință prejudicierea societății, prin diminuarea nejustificată a patrimoniului acesteia, îngrădindu-se discreționar dreptul de

proprietate al creditoarei al cărei consimțământ în acceptarea plății este suplinit de către instanța de judecată și debitor, prin intermediul acestei proceduri.

În ceea ce privește prevederile art. 589 din Codul de procedură civilă, autorul excepției apreciază că acestea contravin dispozițiilor constituționale referitoare la dreptul la un proces echitabil, în condițiile în care, independent de regulile stabilite pentru cererea principală, competența aparține în primă instanță judecătorei, astfel încât părțile nu beneficiază de o procedură justă și echitabilă care să garanteze drepturile lor. În final, susține că art. 589 din Codul de procedură civilă contravine art. 124 și art. 126 alin. (1) din Constituție, în condițiile în care reprezintă o ingerință a părților în activitatea de judecată, ingerință de natură a exclude posibilitatea instanței sesizate cu o cerere de chemare în judecată de a stabili întinderea drepturilor subiective ale părților, buna sau reaua-credință a acestora.

Tribunalul Dolj — Secția civilă și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, în sensul netemeinicii acesteia.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens, apreciază că acestea nu contravin normelor constituționale invocate, fiind totodată conforme și cu dispozițiile art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, așa cum reiese din încheierea de sesizare a Curții, îl constituie prevederile art. 1114 și art. 1115 din Codul civil, precum și cele ale art. 589 din Codul de procedură civilă.

Ulterior sesizării instanței de contencios constituțional, prin Adresa nr. 560 din 25 ianuarie 2011, Tribunalul Dolj — Secția civilă învederează Curții Constituționale că încheierea de sesizare din data de 5 februarie 2010 a fost rectificată, din oficiu, întrucât, dintr-o eroare materială, în considerentele și dispozitivul acestei încheieri s-a menționat că „instanța urmează a încuviința cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1114 și art. 1115 din Codul civil, precum și a art. 589 din Codul de procedură civilă”.

Astfel, instanța arată că, în realitate, sunt criticate ca fiind neconstituționale numai prevederile art. 1114 din Codul civil și art. 589 din Codul de procedură civilă, nu și cele ale art. 1115 din Codul civil, așa cum, în mod greșit, a fost menționat.

Ca atare, Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate, asupra căruia urmează a se pronunța, îl constituie prevederile art. 1114 din Codul civil și art. 589 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 1114 din Codul civil: „*1. Când creditorul unei sume de bani refuză de a primi plata, debitorul poate să-i facă oferte reale, și, refuzând creditorul de a primi, să consemneze suma.*

Ofertele reale, urmate de consemnațiune, liberează pe debitor; ele, în privința-i țin loc de plată, de sunt valabil făcute, și suma consemnată, cu acest mod, este în rizico-pericolul creditorului.”;

— Art. 589 din Codul de procedură civilă: „*Cererea ce s-ar putea face înaintea judecătorei, sau pentru ca să întărească, sau pentru ca să se anuleze aceste oferte și consemnații, se va face prin osebită petiție, după regulile stabilite pentru cererea principală.*”

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) care consacră dreptul la un proces echitabil, art. 44 alin. (2) referitoare la ocrotirea și garantarea proprietății private, art. 124 privind înfăptuirea justiției și celor ale art. 126 referitoare la instanțele judecătorești.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că procedura prin care debitorul de bună-credință se poate libera de obligația care îi incumbă față de creditor, în cazul în care acesta din urmă refuză plata, se numește „*ofertă reală urmată de consemnațiune*” și este reglementată în Codul civil în art. 1114—1121 și în Codul de procedură civilă în art. 586—590. Astfel, procedura ofertei de plată urmată de consemnațiune este subordonată refuzului creditorului de a primi plata ce i se datorează, textul invocat nelăsând loc unei extinderi interpretative.

Curtea reține că această procedură specială presupune două etape: o primă etapă ce începe prin somația prevăzută de art. 587 din Codul de procedură civilă și se încheie prin întocmirea de către executorul judecătoresc a procesului-verbal ce constată neprezentarea creditorului ori refuzul acestuia de a primi suma sau, după caz, primirea plății, și a doua etapă, ce presupune ca, înainte de consemnare, pentru valabilitatea acesteia, să se comunice creditorului o nouă somație, conformă cu art. 1116 din Codul civil.

De asemenea, Curtea constată că legiuitorul, prin art. 1114 alin. 2 din Codul civil, reglementează ofertele reale urmate de consemnațiune ce liberează pe debitor și țin loc de plată numai dacă sunt valabil făcute, subordonează prin aceasta, în mod imperios, validitatea ofertelor formelor enunțate de lege, astfel că buna-credință a debitorului, oricât de manifestă ar fi, nu poate îndeplini lipsa vreuneia din ele. În acest sens, art. 1115 din Codul civil stabilește condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca ofertele să fie valabile. Oferta reală urmată de consemnațiune eliberează pe debitor ca și cum ar fi plătit însuși creditorului; riscurile, în ceea ce privește bunul consemnat, trec asupra creditorului, iar curgerea dobânzilor este oprită, potrivit art. 1114 alin. 2 din Codul civil. Pentru ca debitorul să fie efectiv eliberat, el trebuie să consemneze efectiv suma datorată; oferta singură nu are niciun efect în ceea ce privește stingerea datoriei.

Potrivit art. 589 din Codul de procedură civilă, indiferent de valoarea sumei consemnate, cererea făcută de debitor pentru confirmarea validității plății ori prin care creditorul solicită anularea ofertei și consemnațiunii, este de competența judecătorei, ca primă instanță. În lipsa unui text care să prevadă altfel, competența teritorială aparține judecătorei de la domiciliul părâtului. Aceste prevederi legale se referă la competența și la procedura de confirmare sau de contestare a ofertelor de plată și a consemnațiunilor, ele confirmând dreptul oricărei persoane interesate de a contesta oferta făcută de debitor și însăși consemnațiunea sumei datorate. Contestarea plății sau a consemnațiunii se va face printr-o cerere separată, astfel încât persoana interesată, cel mai adesea creditorul, nu va putea recurge la o simplă apărare sau excepție în cadrul procedurii execuționale, ci va trebui să formuleze o cerere distinctă, care se va soluționa potrivit regulilor de drept comun.

Curtea reține că reglementarea criticată reprezintă norme de procedură, iar, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilirea competenței instanțelor și a procedurii de judecată constituie atributul exclusiv al legiuitorului, acesta fiind ținut, desigur, ca în procesul de legiferare să se circumscrie cadrulul constituțional.

Textele de lege criticate nu contravin dreptului părților de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor legitime, de a beneficia de un proces echitabil și de judecarea acestuia într-un termen rezonabil și nici principiului constituțional conform căruia proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1114 din Codul civil și art. 589 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Agroindustriale” — S.A. din Craiova în Dosarul nr. 14.055/63/2009 al Tribunalului Dolj — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 242

din 17 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 și 10 din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 și 10 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Alcor-Grigore Voicu în Dosarul nr. 604/200/2010 al Judecătoriei Buzău — Secția penală, de Radu-Paul Domocoș în Dosarul nr. 17.836/271/2009 al Judecătoriei Oradea — Secția penală, de Marin Frunză în dosarele nr. 496/44/2010 și nr. 123/44/2010 ale Curții de Apel Galați — Secția penală, de Brîndușa Bîrsan în Dosarul nr. 2.979/2/2010 (număr în format vechi 844/2010) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și de familie și de Gabriel-Narcis Chira în Dosarul nr. 679/39/2009 al Judecătoriei Rădăuți.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă că autorul excepției Gabriel-Narcis Chira a transmis Curții o cerere de amânare a judecării cauzei în vederea angajării unui apărător ales.

Reprezentantul Ministerului Public se opune cererii de acordare a unui nou termen de judecată.

Curtea, deliberând, respinge cererea de amânare a soluționării cauzei.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.415D/2010, nr. 1.527D/2010, nr. 1.872D/2010, nr. 1.891D/2010, nr. 1.938D/2010 și nr. 2.882D/2010, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.527D/2010, nr. 1.872D/2010, nr. 1.891D/2010, nr. 1.938D/2010 și nr. 2.882D/2010 la Dosarul nr. 1.415D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 30 martie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 604/200/2010, **Judecătoria Buzău — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 și 10 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Alcor-Grigore Voicu cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei ordonanțe a procurorului de scoatere de sub urmărire penală.

Prin Încheierea din 16 aprilie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 17.836/271/2009, **Judecătoria Oradea — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Radu-Paul Domocoș cu ocazia soluționării plângerii împotriva unor acte ale procurorului de netrimite în judecată.

Prin încheierile din 7 și 25 iunie 2010, pronunțate în dosarele nr. 496/44/2010 și nr. 123/44/2010, **Curtea de Apel Galați — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Marin Frunză cu ocazia soluționării plângerilor împotriva unor acte ale procurorului de netrimite în judecată.

Prin Încheierea din 18 iunie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 2.979/2/2010 (nr. în format vechi 844/2010), **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Brîndușa Bîrsan cu ocazia soluționării plângerii împotriva unor acte ale procurorului de netrimite în judecată.

Prin Încheierea din 22 martie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 679/39/2009, **Judecătoria Rădăuți a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Gabriel-Narcis Chira cu ocazia soluționării plângerii împotriva unor acte ale procurorului de netrimite în judecată.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală, potrivit cărora judecătorul verifică rezoluția sau ordonanța atacată doar pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a înscrisurilor noi prezentate, încalcă egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, prezumția de nevinovăție, dreptul la un recurs efectiv, dreptul la respectarea vieții intime, familiale și private, dreptul la informație, dreptul de petiționare, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și dispozițiile constituționale referitoare la statul român, unitatea poporului și egalitatea între cetățeni, universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale, înfăptuirea justiției, instanțele judecătorești și integrarea în Uniunea Europeană. Totodată, autorul excepției Alcor-Grigore Voicu arată că prevederile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală aduc atingere accesului liber la justiție, dreptului la apărare și dreptului la un proces echitabil, întrucât hotărârea pronunțată nu este supusă apelului.

Judecătoria Buzău — Secția penală, Judecătoria Oradea — Secția penală, Curtea de Apel Galați — Secția penală, Curtea de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și de familie și Judecătoria Rădăuți apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prevederile de

lege criticate nu aduc nicio atingere dispozițiilor din Constituție și din actele normative invocate de autorii excepției. Judecătoria Buzău — Secția penală face trimitere, în acest sens, la deciziile Curții Constituționale nr. 138/2005, nr. 148/2008 și nr. 18/2009.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹ alin. 7 și 10 din Codul de procedură penală, alin. 7 având cuprinsul dat prin Legea nr. 356/2006 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006, iar alin. 10 fiind modificat, ulterior sesizării Curții, prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010, cu păstrarea însă a soluției legislative atacate. Textele de lege criticate au următorul cuprins: *„Judecătorul, soluționând plângerea, verifică rezoluția sau ordonanța atacată, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi prezentate.*

[...] Hotărârea judecătorului pronunțată potrivit alin. 8 este definitivă.”

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 referitoare la statul român, ale art. 4 privind unitatea poporului și egalitatea între cetățeni, ale art. 15 referitoare la universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție, ale art. 24 privind dreptul la apărare, ale art. 26 cu privire la viața intimă, familială și privată, ale art. 31 referitoare la dreptul la informație, ale art. 51 privind dreptul de petiționare, ale art. 52 referitoare la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, ale art. 53 cu privire la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 124 privind înfăptuirea justiției, ale art. 126 referitoare la instanțele judecătorești și ale art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană, precum și ale art. 11 cu privire la dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, raportate la prevederile art. 1 referitoare la obligația de a respecta drepturile omului, ale art. 6 privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 8 referitoare la dreptul la respectarea vieții private și de familie, ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv, ale art. 14 referitoare la interzicerea discriminării și ale art. 17 privind interzicerea abuzului de drept din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv raportate la dispozițiile art. 1 privind egalitatea în drepturi, ale art. 2 referitoare la interzicerea discriminării, ale art. 6 cu privire la dreptul oricărei persoane de a-i fi recunoscută calitatea de subiect de drept, ale art. 7 referitoare la egalitatea în fața legii, ale art. 8 instituind dreptul la un recurs efectiv, ale art. 10 privind

dreptul la un proces echitabil, ale art. 11 referitoare la prezumția de nevinovăție și ale art. 30 cu privire la interzicerea abuzului de drept din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional, prin raportare la aceleași prevederi din Legea fundamentală și din actele normative internaționale invocate în prezenta cauză și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 1.408 din 2 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 9 decembrie 2010, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură penală, reținând că limitarea mijloacelor de probă care pot fi administrate la judecarea plângerii împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată este justificată având în vedere natura juridică a acestei plângeri, care nu vizează judecarea propriu-zisă a cauzei penale, ci constituie un mijloc procedural prin care se realizează un examen al rezoluției sau al ordonanței procurorului, atacate sub aspectul legalității acesteia. Ca urmare, este firesc ca, în vederea soluționării plângerii, instanța să verifice, pe baza lucrărilor și a materialului existente în dosarul cauzei, care au fost avute în vedere de procuror la emiterea ordonanței sau a rezoluției de netrimiteră în judecată atacate, dacă această soluție a fost sau nu dispusă cu respectarea dispozițiilor legale. Cu aceeași ocazie, Curtea a statuat că dispozițiile art. 278¹ alin. 7 din Codul de procedură

penală nu încalcă dreptul la un proces echitabil, astfel cum este acesta consfințit de prevederile constituționale și de reglementările internaționale, petentul având deplina libertate de a demonstra în fața instanței de judecată nelegalitatea actului atacat, în raport cu lucrările și materialul din dosarul cauzei, precum și posibilitatea prezentării unor probe suplimentare față de cele deja administrate, respectiv „*înscrisuri noi*”.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin decizia mai sus menționată, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

În ceea ce privește dispozițiile alin. 10 al art. 278¹ din Codul de procedură penală, potrivit art. 129 din Constituție, „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”. Prin urmare, constituie atributul exclusiv al legiuitorului reglementarea căilor de atac împotriva hotărârii prin care judecătorul soluționează plângerea împotriva rezoluțiilor sau a ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată. Eliminarea căilor de atac în această materie este justificată de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 278¹ din Codul de procedură penală, legiuitorul urmărind să asigure celeritatea procedurii și obținerea în mod rapid a unei hotărâri definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar cu privire la soluția procurorului.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 7 și 10 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Alcor-Grigore Voicu în Dosarul nr. 604/200/2010 al Judecătoriei Buzău — Secția penală, de Radu-Paul Domocoș în Dosarul nr. 17.836/271/2009 al Judecătoriei Oradea — Secția penală, de Marin Frunză în dosarele nr. 496/44/2010 și nr. 123/44/2010 ale Curții de Apel Galați — Secția penală, de Brîndușa Bîrsan în Dosarul nr. 2.979/2/2010 (număr în format vechi 844/2010) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și de familie și de Gabriel-Narcis Chira în Dosarul nr. 679/39/2009 al Judecătoriei Rădăuți.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 17 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

